



evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název materiálu	06 - Poezie po roce 1945
Identifikátor	CZ.1.07/1.5.00/34.0597
Předmět	Český jazyk a literatura
Ročník	4. ročník
Obor, Kód	Obchodník, 66–41–L /008, Operátor oděvní výroby, 31-43-L/004
Anotace	Pracovní list se zabývá tvůrci poezie bezprostředně po ukončení 2. světové války, orientuje se na skupinu 42
Autor	Mgr. Dana Vlasáková
Jazyk	čeština
Očekávaný výstup	Student se orientuje v literárním kontextu, rozumí novým termínům, rozebírá experimentální poezii
Klíčová slova	Literatura 2. poloviny 20. století, skupina 42, experimentální poezie, Jiří Kolář, Josef Čapek, Vladimír Holan, František Hrubín
Druh výukového zdroje	Pracovní list
Typ interakce	kombinované
Cílová skupina	student
Stupeň a typ vzdělávání	střední odborné
Věková skupina	17-19
Datum vytvoření	5.10. 2012

1. Vyřešte přesmyčky a slova vysvětlete

ATSIMZDA

KASTELANOVÝM DOBRU

ZASETIMCECHA

ZÁŠEDÁT SELATÁ

Poezie reaguje na skončení války jako první – rychlejší, lepší vyjádření pocitů, bezprostřednější. Řada básnických osobností se nedožila konce války – Jiří Orten, Josef Čapek.

Josef Čapek – Básně z koncentračního tábora

Vladimír Holan – tvůrce neologismů, např. báseň **Dík Sovětskému svazu**, či básnická sbírka

Rudoarmějci – portréty vojáků rudé armády (vyzdvihování dobrých vlastností), konec války také popisuje básnická skladba **Panychida** – smuteční tryzna za oběti druhé světové války

František Hrubín – Jobova noc, Hirošima – inspirace 8.8.1945 – úzkost z budoucnosti

Jiří Kolář – skupina 42 – po roce 1948 zákaz publikace, experimentální poezie (založena na asociacích), téma obyčejných věcí, podporoval experimentální umění (literární koláže)

Ivan Blatný – skupina 42 – inspirovali se jím básníci v 60. letech – básnická sbírka **Melancholické procházky** – okouzlení městskou civilizací

Mezi další významné autory patřil Jaroslav Seifert, Vítězslav Nezval

2. Pracujte s ukázkami

Jiří Kolář – Křestný list

Poezie

Jsem obraz pro sluch

A hudba pro oči

Ztracený ráj kdy vracejí se ptáci

V hledání na dluh trdluji

Jsem ústa beze rtů

A ruka bez prstů

Popelka s prázdným oříškem

Zrozením nežádoucí časem zabrumlám si

Jsem mrtvá živá voda

Jiří Kolář – Roky ve dnech

Září

Svoboda není jen otevření vrat koncentráků,
není jen sejmutí zámků z umlčených rtů,
ale je především boj, aby vrata zůstala otevřena,
aby rty pocítily klid, že nemusí varovat.

Dělat umění z toho, co jaké je
skutečnost, nebo z toho, co může nebo
dokonce by mohla být, je stejně
nesmyslné a škodlivé životu, jako úsilí
zobrazovat skutečnost, jaká by měla
být nebo jaká bude. O umění
v utopistické literatuře ani slovo.
Oplat'me: ani slovo o tomto umění.

Čítanka 4 Martinková str. 114 – báseň Abeceda osudu

- ➔ charakterizujte poezii J. Koláře
- ➔ jak charakterizuje Kolář poezii?
- ➔ jaká je atmosféra básně Září?
- ➔ popište kompozici básně Abeceda osudu
- ➔ vlastními slovy řekněte, o čem je báseň Abeceda osudu, na co poukazuje?

Použitá literatura

KOLÁŘ, J.: *Dílo*. Praha: Odeon, 1992

MARTINKOVÁ, V. A KOL.: *Čítanka 4*. Praha: Tripolia, 2001